

Muslimský byznys není jen kebab. Peníze jdou i do nemovitostí a lázní

Ve srovnání s Němcem či Francií netvoří muslimský byznys v Česku výraznou sílu. V některých oblastech však dominuje.

Pavel P. Novotný, Jan Brož
redaktoři MF DNES

PRAHA Pojdme na kebab, vyzývá kampaň na Facebooku Čechy v akci na nedávná slova Tomia Okamury, který kebab označil za cestu k islamizaci země. Akce, k níž se na sociální síti přihlásilo přes 14 tisíc lidí, proběhne dnes v 18 hodin. Právě kebab je nejviditelnějším symbolem muslimského byznysu v Česku, který i kvůli událostem v Paříži nečeká lehké období.

Stánků a restaurací s vertikálně otočným rožněm a tradičními blízkovýchodními jídly v posledních třech letech výrazně přibývalo. Podle odhadů obchodníků se počet „kebabáren“ přiblížil i vsudypřítomným čínským bistrům.

Symbol arabské, turecké a perské kuchyně v Česku dnes představuje tržby v řádu stovek milionů korun. Přesná čísla známá nejsou, protože trh se roztrhl do malých rodinných firem.

„Odhaduji, že se v Česku prodá více než 200 tun masa během jednoho měsíce,“ říká Hayri Akan, majitel teplického velkoobchodu s masovými kebabovými polotovary a s vybavením pro restaurace. On sám se narodil v Istanbulu, do Československa přišel už v roce 1990 z NDR, vzal si Češku a sám se označuje za liberálního muslima.

„Moje manželka nenosí burku ani šátek, nevolám po tom, aby je nosily ani jiné ženy. To, co se děje, je hanba pro nás, kteří máme stejnou víru,“ odsuzuje poslední dění teplický podnikatel.

Zároveň dodává, že lidé, kteří v Česku stojí za kebabem, nemají s podobným hnutím nic společného. „Nevěřím, že by nějaký kebabisté posílali peníze teroristům, nikdy jsem o tom neslyšel,“ říká rezolut-

ně. Restaurace spadají do kategorie malých rodinných podniků, kdy majitel často zároveň pracuje za pultem. „Většinou jde o cizince, ale třeba 30 procent už dnes tvoří čeští podnikatelé,“ naznačuje strukturu provozovatelů bister s kebabem Hayri Akan.

„Vyložené tureckých restaurací je tu asi 30 až 40. Celkový počet bister s kebabem je řádově vyšší, ale za nimi stojí různé národnosti, i Češi,“ odhaduje také Aleš Eppinger, právník a šéf Česko-turecké smíšené obchodní komory: Mnohdy jsou to také Syřané, Alžírčané či Pákistánci.

České lázně, Arabů ráj

Vášně však v posledních týdnech nerozdmýchala jen přestřelka o kebab, rozpaky obyvatel Teplic a Rožnova budí například zájem investorů z Arabského poloostrova o české lázeňství.

V Modlanech nedaleko Teplic nedávno skoupili investoři z Kuvajtu od bývalého starosty Pavla Rajčana pozemky, na kterých plánují stavbu rekreačních sídel pro své krajan. Právě teplické lázně si totiž podle prezidenta Svazu léčebných lázní Eduarda Bláhy návštěvníci

značně oblíbili a hojně je navštěvují.

„Arabská klientela v lázeňství je velmi významná. Je to zhruba do pěti procent z celkového počtu návštěvníků, koncentrují se však jen do některých lokalit,“ říká Bláha. Vedle Teplic jsou to ještě Karlovy Vary, Dávkov a Jáchymov.

Obyvatelé Teplic si však na chování kuvajtských hostů dlouhodobě stěžují, upozorňují na hluchost, odpadky a nedodržování dopravních předpisů. Na vznik kuvajtské kolonie tak pohlížejí s nevolí.

Stejně obavy panují v Rožnově pod Radhoštěm. Saúdskoarabský investor Ahmad Fouad M Hachmieh nedávno skoupil Společnost pro obnovu a rozvoj lázní, která vlastní torzo léta rozestavěného lázeňského domu. Jaké však má s budovou plány, není jasné, firma nekomunikuje.

Vůbec nejvýznamnějším investorem v českém lázeňství je však šejk Chálid bin Abdulláh al-Chalífa. Bahrajnskému vicepremiérovi a členovi královské rodiny patří balík akcií Lázní Běláhoř.

Vedle lázeňství se arabští podnikatelé velmi angažují také ve směnárství. Kolik ze zhruba tisícovky tuzemských směnárníků evidovaných Českou národní bankou to je, není však snadné zjistit, protože ČNB data o národnosti neeviduje. Podle počtu arabských jmen v registru směnárníků jich málo není.

Vzrůstající napětí pocítili už i někteří čeští podnikatelé, kteří obchodují s muslimskými státy. Facebookový profil výrobce snídaňových cereálií Emco zahltily vzkazy naštvaných spotřebitelů poté, co iniciativa Islám v ČR nechceme upozornila, že má pro své produkty certifikát „halal“. To znamená, že jde o potraviny v souladu s muslimskými pravidly.

Emco si jej obstaralo kvůli vývozu do jihovýchodní Asie. „Při světových výstavách, kde nabízíme své výrobky, ukazuje certifikát polovina firem,“ podivuje se majitel firmy Zdeněk Jahoda. V minulosti už čelil kvůli halal certifikaci záplavě nenávistných vzkazů i výrobce balených potravin Hamé nebo řetězec Billa.

„Vyložené tureckých restaurací je tu asi 30 až 40.“

Aleš Eppinger

Česko-turecká smíšená obchodní komora